

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
The Role of School Administrators in Promoting Teacher Competency in
the 21st Century in Kanchanaburi Primary Educational
Service Area Office 3

กมลชนก โคตรวงศ์¹ และมิตภาณี พุ่มกล่อม²

Kamolchanok Khotwong¹ and Mitparnee Pumklom²

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

¹Kanchanaburi Rajabhat University

¹Corresponding Author, Email: Kamalachanaka1992@gmail.com

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

²Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

²Corresponding Author, Email: pianohawi@gmail.com

Received 02/07/2024 | Revised 03/08/2024 | Accepted 26/08/2024

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะของครู และเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคลากรโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 293 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษาการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา; ส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to study The Role of School Administrators and compare roles of school administrators on competency promotion of teachers in the 21st century under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 classified by gender and work experience. The sample consisted of 293 teachers in schools under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 3, obtained by stratified random sampling according to sex and work experience. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.88. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, t-test and test the pairwise mean difference by Scheffe's method with a statistical significance level at 0.05. The findings were as follows.

1. The roles of school administrators on competency promotion of teachers in the 21st century under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 as a whole at the high level, ranking by mean score from high to low: teacher's ethics and integrity, team work, service mind, working achievement motivation and self-development.

2. The comparison of the roles of school administrators on competency promotion of teachers in the 21st century under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3 classified by gender, overall, and all item there was no difference. The comparison of the roles of school administrators on competency promotion of teachers in the 21st century classified by work experience, overall, and all item there was no difference.

Keywords: Roles of school administrators; Promoting Teacher Competency in the 21st Century

บทนำ

ปัจจุบันแนวโน้มของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการยกระดับสุขภาวะ การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้น คนไทยทุกช่วงวัยมีความรู้ความสามารถโดยรวมเพิ่มขึ้น แต่กลับพบว่ามีทักษะด้านการอ่านหรือการศึกษาหาความรู้ลดลง และมีจำนวนเยาวชนที่ไม่ได้เรียนและไม่ได้ทำงานเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ศักยภาพของเยาวชนกลุ่มนี้ไม่ได้ ถูกนำมาใช้ประโยชน์และไม่ได้ รับการพัฒนา สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทยในขณะนี้ คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมี จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่เมื่อพิจารณาคะแนน ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำในทุกกลุ่มสาระ และผลคะแนนจากการทดสอบโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากปัญหาดังกล่าวเกิดจากข้อจำกัดเรื่อง หลักสูตรและระบบการเรียนการสอน ที่เน้นการสอนเนื้อหาสาระและความจำมากกว่าการพัฒนา ทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล

ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้การศึกษาไทยในทุกๆระดับยังมีปัญหาเชิงคุณภาพที่ต้องเร่งแก้ไข นอกจากนี้คนไทยส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ แม้ว่าอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตของคนไทยจะเพิ่มสูงขึ้น แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้อ่านเพื่อหาความรู้และอัตราการอ่านเฉลี่ยของคนไทยยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ แหล่งเรียนรู้ส่วนใหญ่ที่มีอยู่ยังไม่ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นเพียงแหล่งให้ความรู้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารอย่างรวดเร็ว จะนำสังคมไทยไปสู่สังคมดิจิทัลมากขึ้น ถือเป็นความท้าทายต่อระบบการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ต้องปรับให้อยู่บนฐานของนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งเอื้อต่อคนทุกกลุ่มให้สามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2564) ได้นำผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นจากนักวิชาการและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วพบว่าหัวใจสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกสายงาน ต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน มีการทำงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมกัน คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนการประเมินให้ดูที่ผลการปฏิบัติงานของครูในห้องเรียนดูที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานจริงของครู แผนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ครูเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ ต้องมีการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานสูงขึ้นตามระดับการปฏิบัติที่คาดหวังตามตำแหน่งและวิทยฐานะ

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2561) กำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า ครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีศักยภาพคุณภาพตามมาตรฐาน และได้ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ประยุกต์ใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย มีการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คุณธรรม จริยธรรม และทันต่อการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐานและผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมต่อไป อย่างไรก็ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้กำลังปรับเปลี่ยนไปจากระบบการเรียนแบบเดิมที่มีครู เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น ท่ามกลางภาวะเช่นนี้นับเป็นสิ่งท้าทายอย่างยิ่ง สำหรับครูในการจัดองค์ความรู้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนนำสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสามารถแข่งขันได้กับนานาประเทศ (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน, 2551)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งการส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้เกิดผลสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการประกอบไปด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่ดีในการเรียนรู้และพัฒนาครูให้

เป็นเครื่องมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา มีหลายบทบาทขึ้นอยู่กับภารกิจและ กิจกรรมการบริหารซึ่งการบริหารให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคของเทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ และใช้กลยุทธ์และเทคนิคการบริหารระดับสูง จึงจะสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ (ศศิธรดา แพงไทย, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เป็นองค์กรวิไลใหม่ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 มีแผนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทุกระดับและทุกกลุ่ม ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งมีทักษะและศักยภาพในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ การขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน ที่พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ที่หลากหลายรวมถึงแนวโน้มของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ และพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพครู เพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน สอดรับกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้าง โอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้โรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน รายงานผลการดำเนินการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระบวนการพัฒนาครู ยังขาดความเป็นระบบไม่สะท้อนผลขาดการพัฒนาศักยภาพครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3, 2566)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู และผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสามารถในการบริหารจัดการคน งบประมาณ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นผู้นำพัฒนาสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของผู้เรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษา อำนวยความสะดวกให้กับครูในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมกับชุมชนบริเวณสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

2. พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ (2554) กล่าวว่า องค์กรประกอบของสมรรถนะครูมีแนวทางจำแนกได้หลายแบบ แต่โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 3 ตัว คือ สมรรถนะหลัก (core competency) ซึ่งหมายถึงสมรรถนะ ที่ทุกคนในองค์กรจะต้องมีเพื่อช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ สมรรถนะประจำ สายงาน (job competency) คือ สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับบุคคลที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้นๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน และสมรรถนะส่วนบุคคล (personal competency) ซึ่งหมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความโดดเด่นกว่า คนทั่วไป ความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ/ทัศนคติอย่างโดดเด่น ๆ จะยังไม่ใช่สมรรถนะ(competency) แต่จะเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดสมรรถนะ (competency)

วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 1,224 คน จากสถานศึกษา จำนวน 79 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 293 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ทั้งนี้การตอบแบบสอบถามสามารถตอบผ่านระบบออนไลน์ โดยจัดทำแบบสอบถามแยกออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ คือ เพศ ประสบการณ์การทำงาน และพื้นที่จัดการศึกษา และตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน	จำนวน 7 ข้อ
ด้านที่ 2 ด้านการบริการที่ดี	จำนวน 6 ข้อ
ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาตนเอง	จำนวน 6 ข้อ
ด้านที่ 4 ด้านการทำงานเป็นทีม	จำนวน 7 ข้อ
ด้านที่ 5 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู	จำนวน 6 ข้อ

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์วัดระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1976) มี 5 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

- ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ศึกษา พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 29 ข้อ และ ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 จำนวน 3 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามการเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับครู ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 293 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) แล้วทดสอบหาความแตกต่างของข้อมูลด้วยกระบวนการทางสถิติ t-test

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน	4.92	0.23	มากที่สุด
2. ด้านการบริการที่ดี	4.93	0.23	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.92	0.25	มากที่สุด
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.93	0.23	มากที่สุด
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู	4.96	0.17	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.93	0.19	มากที่สุด

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ ในภาพรวม

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะครู ในศตวรรษที่ 21	เพศ				t	Sig.
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน	4.94	0.22	4.92	0.23	0.74	0.462
2. ด้านการบริการที่ดี	4.93	0.26	4.92	0.21	0.25	0.799
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.94	0.23	4.91	0.26	0.71	0.481
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.95	0.19	4.92	0.24	0.94	0.348
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู	4.96	0.21	4.96	0.16	0.05	0.956
รวมเฉลี่ย	4.94	0.20	4.93	0.19	0.65	0.516

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวม

บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะ ครูในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์การทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของการปฏิบัติงาน	4.91	0.24	4.92	0.21	4.93	0.24	0.14	0.869
2. ด้านการบริการที่ดี	4.89	0.27	4.94	0.19	4.94	0.23	1.47	0.233
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.91	0.24	4.91	0.27	4.94	0.22	0.38	0.686
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.90	0.25	4.93	0.24	4.95	0.18	0.92	0.401
5. ด้านจริยธรรมและ จรรยาบรรณครู	4.94	0.20	4.96	0.17	4.97	0.15	0.59	0.555
รวมเฉลี่ย	4.91	0.22	4.93	0.18	4.95	0.19	0.66	0.516

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา บริหารจัดการคนงบประมาณ อุปกรณ์และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เกิดกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ดังที่กาญจนา ภูวประภาชาติ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การเป็นผู้นำพัฒนาสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของผู้เรียน และบุคลากรภายในสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้กับครูในการทำงาน สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคมกับชุมชนบริเวณสถานศึกษา และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิญา กับปูลาวลัย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีการวางแผนงานและวางแผนการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดความคุ้มค่า กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง และนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ดังที่ ญัณฐกิตต์ บุญเก่ง (2565) ได้กล่าวว่า เป็นการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ วิเคราะห์ภาระงาน เพื่อวางแผนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบกำหนดแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอนกำหนดเป้าหมาย ในการปฏิบัติงานการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน นำผลการประเมินการปฏิบัติงาน มาใช้ในการปรับปรุงแผนและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อการพัฒนาและพัฒนางาน การปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนอย่าง

1.2 ด้านการบริการที่ดี โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูได้ตั้งใจและเต็มใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการผู้รับบริการและนักเรียนได้เป็นอย่างดี ครู ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ เต็มความสามารถ เพื่อให้ผลการดำเนินงานออกมามีประสิทธิภาพตาม เป้าหมายที่ต้องการดังที่ ธาริณี จินดาธรรม (2560) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นความตั้งใจและความเต็มใจในการ ให้บริการและการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองความต้องการของ ผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร แก้วหอม, สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ และ ศจี จิระโร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษาเอกชน กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสมรรถนะของครูใน ศตวรรษที่ 21 กลุ่มเขตกรุงเทพใต้ กรุงเทพมหานคร ด้านการบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่าผู้บริหาร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูได้ ศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ อรกาญจน์ เฉียงกลาง (2562) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการทำให้ดีขึ้น การชวนขยายสนใจใฝ่รู้เพื่อสังคม พัฒนาศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติงานด้วยการศึกษาหาความรู้เพื่อ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับ การปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัณฐกิตต์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้ช่วยเหลือผู้อื่น ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความสัมพันธ์อันดี ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน ได้แสดงบทบาททั้งผู้นำและผู้ตามเพื่อสู่เป้าหมาย ความสำเร็จร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูสามารถปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา ครูได้มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย ดังที่ สิทธิศักดิ์ เพชรยิ้ม (2563) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่จะใช้ศิลปะ อำนาจหน้าที่หรืออิทธิพลในการโน้มน้าวใจ บุคคล ชักจูงหรือชี้นำ ปลุกฝังศรัทธาให้สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน การ กำหนดบทบาทหน้าที่ในการรับผิดชอบใช้ทรัพยากรร่วมกัน ประสานความรู้ มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด มีความสามัคคี มีเป้าหมายเดียวกัน และสามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

1.5 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจ เพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูประพฤติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้เจตคติและหลักเกณฑ์ใน วิชาชีพที่เหมาะสมที่พึงประสงค์ และมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพตามความคาดหวัง มีมาตรฐานทางที่ใช้ควบคุมความประพฤติปฏิบัติตนเอง ประกอบ วิชาชีพครูเป็นคนดีและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคมเพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครูเพื่อให้การ ปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ ดังที่ ธาริณี จินดาธรรม (2560) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการประพฤติปฏิบัติตน ถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้าง ความศรัทธาในวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของसानิตา แดนโพธิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะ ครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชาอุปถัมภ์) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุลประชา อุปถัมภ์) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมและ รายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งเสริม อำนวยความสะดวก ผลักดัน และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูได้พัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจต คติ อันเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างให้เกิดสมรรถนะของครูผู้สอน ซึ่งการที่ครูผู้สอนจะมีสมรรถนะสูงได้ จะต้องเข้ารับ การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เกิดเป็นความสามารถในการจัดการเรียนการ สอนที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้สรุปไว้ว่าสมรรถนะครู เป็น ความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใดงานหนึ่งได้สำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ/ คุณลักษณะที่ตนมีอยู่ ทั้งนี้สมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของตนมาประยุกต์ใช้ในงาน หรือในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้จนประสบ ความสำเร็จ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือคุณลักษณะที่ทำให้บุคคลประสบ ความสำเร็จในการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะ ของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่าง

3. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสมรรถนะครูในศตวรรษ ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มอบหมาย งานที่เหมาะสมตามทักษะและความสามารถ สนับสนุนและให้คำปรึกษา แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูเกิดทักษะ ความสามารถเฉพาะด้าน ความรู้ด้านนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ในการ จัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ บุญฤดี อุดมผล (2563) ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะทางวิชาชีพครูคุณลักษณะของบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะที่เฉพาะและจำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพครู มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ปานผา (2558) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามประสบการณ์การ

ทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
 - 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ครูสามารถนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสามารถวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3
 - 2.2 ควรมีการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

องค์ความรู้ใหม่

ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน

ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านการบริการที่ดี

ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

ด้านการพัฒนาตนเอง

การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ด้านการทำงานเป็นทีม

การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน ให้กำลังใจ มีความสัมพันธ์อันดีแก่เพื่อนร่วมงาน ปรับตัวเข้ากับให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ตามบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู

การประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม และสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา ภูวประภาชาติ. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ตามความคิดเห็นของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี. *วารสาร สหวิทยาการ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี*, 5(4), 1393-1405
- ชนิษฐา ปานผา. (2558). สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*.
- ณัฐธิญา กับปูลาวลัย. (2567). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในศตวรรษที่ 21
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จังหวัดสมุทรปราการ. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*.
- ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.
- ธาริณี จินดาธรรม. (2560). กลยุทธ์การเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่*, 12(2), 261-270.
- ธิดากาญจน์ หินเดช, สังวาร์ วังแจ่ม, ทศนีย์ บุญมาภิ และสุรศักดิ์ สุทิสริ. (2567). การพัฒนาสมรรถนะครู
เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอหาง
ดง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 825-835.
- บุญฤดี อุดมผล. (2563). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครูเชิงพุทธบูรณาการของนักศึกษาคณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลง
กรณวิทยาลัย*, 10(2), 161.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่
เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- มนต์รัก วงศ์พุทธะ. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
สมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรีเขต
2. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*.
- รัฐชนา ประชากุล และธีรภัทร ภูโลภาส. (2563). การศึกษาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของครูในสห
วิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสาร
อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 16(2), 1
- วิไลวรรณ มาลัย. (2561). *สมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3*. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*.
- ศศิธดา แพงไทย. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*
6(1), 7-11.
- ศิริพร แก้วหอม, สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ และ ศจี จิระโร. (2566). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการ
พัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาเอกชน กลุ่มเขตกรุงธนใต้ กรุงเทพมหานคร.

- วารสารการวัด ประเมินผล สถิติ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 4(2), 64-79
- ศุภรา ถาอินทร์ และสิทธิชัย มูลเขียน. (2567). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่. *วารสาร มจร.ทริภุญชัยปริทรรศน์*, 8(1), 206-219
- สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม. (2563). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- सानิตา แดนโพธิ์. (2560). *สมรรถนะครูโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พลประชาอุปถัมภ์)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมนึก อินทะลา และกรรณิกา ไวโสภา. (2566). การศึกษาสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 5(1), 228-239
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประเมินสมรรถนะครู*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2560-2579*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). *คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อรกาญจน์ เนียงกลาง. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational & Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.